

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Bydgoszczy	Egzemplarz 3	Strona 1 z 3	Data obowiązująca od 03.09.2018 r.	Nr procedury 47/195 wersja 6
	Nazwa dokumentu:			
	SOP Tytuł: Procedura zlecania badań, pobierania materiału, transportu i przyjmowania próbek na wykonywanie badań serologicznych przez Pracownię Serologiczną Badań Konsultacyjnych.			

Sporządzono w 3 egzemplarzach :

Egzemplarz 1 - Dział Zapewnienia Jakości

Egzemplarz 2 - Pracownia Konsultacyjna Badań Serologicznych

Egzemplarz 3 - Strona internetowa : www.rckik-bydgoszcz.com.pl

Z procedury należy przeszkolić: pracowników Pracowni Serologicznej Badań Konsultacyjnych.

Procedura dostępna dla pracowników terenowych pracowni serologii/immunologii transfuzjologicznej na stronie internetowej www.rckik-bydgoszcz.com.pl

Przedmiot i cel procedury :

Dostarczenie szczegółowej instrukcji postępowania przy zlecaniu badań, pobieraniu materiału, transporcie i przyjmowaniu próbek na wykonywanie badań serologicznych.

Badania konsultacyjne dla biorców są wykonywane we wszystkich przypadkach, w których terenowe pracownie serologii/immunologii transfuzjologicznej (szpitalne i poza szpitalne) natrafiają na trudności w interpretacji otrzymanych wyników reakcji.

Zlecanie badań

Procedurę postępowania określa w szczególności formularz zlecenia na konsultacyjne badanie immunohematologiczne (wzór stanowi załącznik nr 15 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16.10.2017 r. w sprawie leczenia krwią i jej składnikami w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne).

Warunkiem przyjęcia materiału do badań jest wypełnienie zlecenia zawierającego następujące pozycje :

1. dane pacjenta :
imię i nazwisko
data urodzenia
[numer PESEL](#)
płeć
2. [oznaczenie](#) i podpis lekarza [zlecającego badanie](#)
3. dane jednostki zlecającej badania
4. rodzaj zlecanych badań
5. tryb wykonania badania
6. data i godzina pobrania materiału
7. [oznaczenie i podpis](#) osoby pobierającej
8. data i godzina przyjęcia materiału do badania
9. istotne dane kliniczne pacjenta

B

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Bydgoszczy	Egzemplarz 3	Strona 2 z 3	Data obowiązująca od 03.09.2018 r.	Nr procedury 47/195 wersja 6
	Nazwa dokumentu: SOP			
	Tytuł: Procedura zlecania badań, pobierania materiału, transportu i przyjmowania próbek na wykonywanie badań serologicznych przez Pracownię Serologiczną Badań Konsultacyjnych.			

10. wyniki poprzednich badań z zakresu immunologii transfuzjologicznej

11. dane dotyczące przetaczanej krwi lub jej składników.

Do zlecenia należy dołączyć protokoły badań przeprowadzonych w pracowni szpitala/laboratorium (np. protokół screeningu p/c, oznaczania RhD etc.).

Pobieranie materiału

Materiał pobierany do badań jest traktowany jako zakaźny.

Sposób pobierania materiału do badań nie może zmieniać jego właściwości.

Do jednego badania pobiera się krew żylną zwykle w ilości 5-10 ml do probówki jednorazowego użytku (sucha probówka i/lub EDTA) zaopatrzonej w trwałą etykietę.

W uzasadnionych przypadkach sposób pobrania i ilość materiału uzgadnia się z Pracownią Konsultacyjną. Bezpośrednio po pobraniu na etykiecie oklejającej probówkę wpisać drukowanymi literami: nazwisko, imię, numer PESEL lub datę urodzenia (dla pacjentów NN nadany numer identyfikacyjny), datę i godzinę pobrania.

Obowiązkiem osoby pobierającej materiał jest :

- dokonanie jednoznacznej identyfikacji i weryfikacji tożsamości osoby, od której pobierana jest próbka
- przygotowanie sprzętu niezbędnego do pobrania próbek
- oznakowanie zgodnie z procedurą probówki z pobraną krwią
- zabezpieczenie pobranych próbek

Po pobraniu materiału osoba pobierająca składa na zleceniu swój podpis.

Transport materiału

Materiał do badań powinien być transportowany w zamkniętych probówkach w opakowaniu zbiorczym oznakowanym „materiał zakaźny”.

Materiał transportować w warunkach nie zmieniających jego właściwości :

- temperatura pokojowa (18-22°C) : próby zgodności do 24 godzin, badania konsultacyjne do 48 godzin,
- temperatura 2-8°C : próby zgodności do 24 godzin, badania konsultacyjne do 7 dni.

Materiał musi być zabezpieczony przed uszkodzeniem.

Pojemnik do transportu probówek powinien być wykonany z materiału nietłukącego się i umożliwiającego dezynfekcję.

Dołączone zlecenie na badanie powinno być zabezpieczone przed kontaktem z materiałem biologicznym.

25

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Bydgoszczy	Egzemplarz 3	Strona 3 z 3	Data obowiązująca od 03.09.2018 r.	Nr procedury 47/195 wersja 6
	Nazwa dokumentu: SOP			
	Tytuł: Procedura zlecania badań, pobierania materiału, transportu i przyjmowania próbek na wykonywanie badań serologicznych przez Pracownię Serologiczną Badań Konsultacyjnych.			

Przyjmowanie materiału

Pracownik Pracowni Konsultacyjnej przyjmujący próbki ocenia czy materiał do badań jest odpowiednio pobrany, sprawdza zgodność danych na etykietach i zleceniu.

W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek nieprawidłowości, które uniemożliwiają wykonanie badania pracownik jest zobowiązany powiadomić szpital (laboratorium) zlecający badanie i w razie potrzeby zażądać ponownego pobrania krwi od chorego.

Próbki krwi rejestruje się w Dzienniku Pracy oraz odpowiednich książkach badań (książka badań konsultacyjnych, książka prób zgodności, książka odczynów poprzetoczeniowych etc.).

Stwierdzenie niezgodności otrzymanego materiału do badań z wymogami dotyczącymi pobrania lub transportu powoduje, że materiał nie może być wykorzystany do badania, pracownik może odmówić wykonania badania. Odmowę wykonania odnotowuje się w dokumentacji, Dzienniku Pracy i zawiadamia zleceniodawcę.

Dalsze postępowanie uzgadnia się ze zleceniodawcą.

Opracował :

Kierownik
Pracowni Serologicznej Badań Konsultacyjnych
Regionalnego Centrum Krwiodawstwa
i Krwiolecznictwa w Bydgoszczy

mgr Beata Barabasz

B. Barabasz

23 SIE. 2018

Sprawdził :

Kierownik Pracowni Serologicznej Badań Konsultacyjnych
Regionalnego Centrum Krwiodawstwa
i Krwiolecznictwa w Bydgoszczy

Specjalista laboratoryjny
Specjalista laboratoryjnej transfuzjologii klinicznej

mgr Beata Barabasz

Beata Barabasz

2018-08-23

Zatwierdził :

Zastępca Dyrektora ds. medycznych
Regionalnego Centrum Krwiodawstwa
i Krwiolecznictwa w Bydgoszczy

lek. Katarzyna Gągola
specjalista transfuzjologii klinicznej

28 08 2018

DYREKTOR
Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa
w Bydgoszczy

mgr Paweł Wojtylak